

Akran Değerlendirme Raporu

GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ

GIDA MÜHENDİSLİĞİ PR.

Hazırlayanlar

Akran Bölümü: Genetik ve Biyomühendislik

Araştırma Görevlisi Ömer KARPUZ (Başkan)
Araştırma Görevlisi Doktor Abdulkadir GÜL (Uye)

2024-25 Akademik Dönemi

0. GİRİŞ

0.1. PROGRAM AİT BİLGİLER

İkinci öğretim öğrencisi olmaksızın eğitime devam eden bölümde, yeterli sayıda ve akademik yeterliliği yüksek öğretim elemanları görev yapmaktadır. Bu öğretim elemanlarının bilgi ve deneyimlerinden hem mevcut hem de mezun öğrenciler büyük ölçüde yararlanmaktadır.

1. ÖĞRENCİLER

1.1. Programa kabul edilen öğrenciler, programın kazandırmayı hedeflediği çıktıları (bilgi, beceri ve davranışları) öngörülen sürede edinebilecek altyapıya sahip olmalıdır. Öğrencilerin kabulünde göz önüne alınan göstergeler izlenmeli ve bunların yıllara göre gelişimi değerlendirilmelidir.

Programa merkezi yerleştirme sınavı ile kabul edilen öğrenciler, sayısal becerilerine dayalı puanlarına göre yerleştirilmektedir ve bölüm tarafından ek bir değerlendirme sürecine tabi tutulmamaktadırlar.

1.2. Yatay ve dikey geçişle öğrenci kabulü, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamaları ile başka kurumlarda ve/veya programlarda alınmış dersler ve kazanılmış kredilerin değerlendirilmesinde uygulanan politikalar ayrıntılı olarak tanımlanmış ve uygulanıyor olmalıdır.

Yatay ve dikey geçişler, çift ana dal, yan dal ve öğrenci değişimi uygulamalarında; farklı kurum veya programlarda alınan derslerin ve kazanılan kredilerin değerlendirilmesinde objektif ve standart bir yöntem uygulanmakta, bu süreçte intibak komisyonunun geçmiş yıllarda izlediği yöntem esas alınmaktadır.

1.3. Kurum ve/veya program tarafından başka kurumlarla yapılacak anlaşmalar ve kurulacak ortaklıklar ile öğrenci hareketliliğini teşvik edecek ve sağlayacak önlemler alınmalıdır.

Azalan öğrenci sayısı nedeniyle, öğrenci hareketliliği ve değişim programlarına katılım önceki yıllara kıyasla azalmıştır.

1.4. Öğrencileri ders ve kariyer planlaması konularında yönlendirecek danışmanlık hizmeti verilmelidir.

Mezun öğrencilerde olduğu gibi, mevcut öğrenciler de ders ve kariyer planlamaları konusunda bölüm öğretim elemanlarından danışmanlık hizmeti almaktadır.

1.5.Öğrencilerin program kapsamındaki tüm dersler ve diğer etkinliklerdeki başarıları şeffaf, adil ve tutarlı yöntemlerle ölçülmeli ve değerlendirilmelidir.

Bölüm öğretim elemanları, mevcut ve mezun tüm öğrencilerin ders başarılarını şeffaf, adil ve tutarlı değerlendirme yöntemleri ile ölçmekte ve değerlendirmektedir.

1.6.Öğrencilerin mezuniyetlerine karar verebilmek için, programın gerektirdiği tüm koşulların yerine getirildiğini belirleyecek güvenilir yöntemler geliştirilmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Öğrencilerin mezun olabilmeleri için, programda belirlenen dersleri ve AKTS yükünü tamamlamaları ve mesleki yeterliliklerini gösteren staj uygulamalarını başarıyla gerçekleştirmeleri gerekmektedir.

2. PROGRAM EĞİTİM AMAÇLARI

2.1.Değerlendirilecek her program için program eğitim amaçları tanımlanmış olmalıdır.

Bölüm bünyesindeki her bir programın eğitim amaçları, bölümün internet sitesi ve Bologna bilgi paketi sayfasında açık bir şekilde tanımlanmıştır.

2.2.Bu amaçlar; programın mezunlarının yakın bir gelecekte erişmeleri istenen kariyer hedeflerini ve mesleki beklentileri tanımına uymalıdır.

Her program için belirlenen eğitim amaçları, mezunların yakın gelecekte ulaşmaları beklenen kariyer hedefleri ve mesleki beklentilerle büyük ölçüde uyumludur.

2.3.Kurumun, fakültenin ve bölümün özgörevleriyle uyumlu olmalıdır.

Bölümün özgörevi (misyonu), fakültenin ve üniversitenin genel misyonu ile tutarlılık göstermektedir.

2.4.Programın çeşitli iç ve dış paydaşlarını sürece dahil ederek belirlenmelidir.

Bölüm, eğitim amaçlarını belirlerken öğrenciler, akademik ve idari personel gibi iç paydaşlar ile mezunlar, firmalar ve özel sektör temsilcileri gibi dış paydaşların katkılarını dikkate almakta ve bu doğrultuda süreçlerini şekillendirmektedir.

2.5.Kolayca erişilebilecek şekilde yayımlanmış olmalıdır.

2.6.Programın iç ve dış paydaşlarının gereksinimleri doğrultusunda uygun aralıklarla güncellenmelidir.

Mezun bilgi sisteminin aktif hale getirilmesi planlanmakta olup, bu sayede dış paydaşların geri bildirimleri doğrultusunda program eğitim amaçlarının belirli aralıklarla güncellenmesi hedeflenmektedir.

3. PROGRAM ÇIKTILARI

3.1. Program çıktıları, program eğitim amaçlarına ulaşabilmek için gerekli bilgi, beceri ve davranış bileşenlerinin tümünü kapsamalı ve ilgili (MUDEK, FEDEK, SABAK, EPDAD vb. gibi) Değerlendirme Çıktılarını da içerecek biçimde tanımlanmalıdır. Programlar, program eğitim amaçlarıyla tutarlı olmak koşuluyla, kendilerine özgü ek program çıktıları tanımlayabilirler.

Program çıktıları, Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ), Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi (TYYÇ) ve Çekirdek Eğitim Programları temel alınarak tanımlanmıştır.

3.2. Program çıktılarının sağlanma düzeyini dönemsel olarak belirlemek ve belgelemek için kullanılan bir ölçme ve değerlendirme süreci oluşturulmuş ve işletiliyor olmalıdır.

Program çıktılarının sağlanma düzeyini düzenli aralıklarla belirleyip belgelemeye yönelik bir ölçme ve değerlendirme sürecine ilişkin bilgiye ulaşılammıştır.

3.3. Programlar mezuniyet aşamasına gelmiş olan öğrencilerinin program çıktılarını sağladıklarını kanıtlamalıdır.

Öğrencilerin mezuniyet öncesinde girdikleri sınavlar, gerçekleştirdikleri stajlar ve aldıkları dereceler; program çıktılarının başarıyla sağlandığını gösteren somut kanıtlar olarak değerlendirilmektedir.

4. SÜREKLİ İYİLEŞTİRME

4.1. Kurulan ölçme ve değerlendirme sistemlerinden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik olarak kullanıldığına ilişkin kanıtlar sunulmalıdır.

Mevcut ölçme ve değerlendirme sisteminden elde edilen sonuçların programın sürekli iyileştirilmesine yönelik kullanıldığına dair kanıtlayıcı bilgi bulunmamaktadır.

4.2.Bu iyileştirme çalışmaları, başta Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 ile ilgili alanlar olmak üzere, programın gelişmeye açık tüm alanları ile ilgili, sistematik bir biçimde toplanmış, somut verilere dayalı olmalıdır.

Programın gelişime açık tüm yönleriyle ilgili olarak, özellikle Ölçüt 2 ve Ölçüt 3 kapsamında sistematik ve veriye dayalı iyileştirme çalışmalarının yürütüldüğüne dair bilgi mevcut değildir.

5. EĞİTİM PLANI

5.1.Her programın program eğitim amaçlarını ve program çıktılarını destekleyen bir eğitim planı (müfredatı) olmalıdır. Eğitim planı bu ölçütte verilen ortak bileşenler ve disipline özgü bileşenleri içermelidir.

Eğitim planı; programın eğitim amaçları ve çıktılarıyla uyumlu şekilde, disipline özgü ders içerikleri, haftalık iş yükü dağılımları, öğretim ve ölçme yöntemleriyle birlikte ders bilgi paketinde ve üniversitenin Bologna sayfasında ayrıntılı olarak tanımlanmıştır.

5.2.Eğitim planının uygulanmasında kullanılacak eğitim yöntemleri, istenen bilgi, beceri ve davranışların öğrencilere kazandırılmasını garanti edebilmelidir.

Eğitim planının uygulanmasında, öğrencilerin gerekli bilgi, beceri ve davranışları kazanabilmelerini sağlamak amacıyla ders anlatımı, proje ve araştırma ödevleri, rapor hazırlama gibi çeşitli öğretim yöntemlerini içeren karma bir yaklaşım benimsenmektedir.

5.3.Eğitim planının öngörüldüğü biçimde uygulanmasını güvence altına alacak ve sürekli gelişimini sağlayacak bir eğitim yönetim sistemi bulunmalıdır.

Alanında yetkin akademik kadrosu sayesinde Gıda Mühendisliği Bölümü, eğitim kalitesinde sürekliliği sağlamış olup; ihtiyaç duyulan durumlarda ve gelişen öğretim olanaklarına bağlı olarak eğitim planında güncellemeler gerçekleştirmektedir.

5.4.Eğitim Planı, En az bir yıllık ya da en az 32 kredi ya da en az 60 AKTS kredisi tutarında temel bilim eğitimi içermelidir.

Eğitim planı, en az bir yıllık veya 32 krediye ya da 60 AKTS'ye denk gelen temel bilim derslerini içerecek şekilde yapılandırılmıştır.

5.5.En az bir buçuk yıllık ya da en az 48 kredi ya da en az 90 AKTS kredisi tutarında temel (mühendislik, fen, sağlık...vb.) bilimleri ve ilgili disipline uygun meslek eğitimi. İçermelidir.

Programda, en az bir buçuk yıllık ya da 48 krediye (90 AKTS) karşılık gelen temel bilim ve Gıda Mühendisliği disiplinine uygun mesleki derslerin eğitimi verilmektedir; bu kapsamda asgari gerekliliklerin üzerinde bir ders yükü sunulmaktadır.

5.6.Eğitim programının teknik içeriğini bütünleyen ve program amaçları doğrultusunda genel eğitim olmalıdır.

Eğitim planı, program eğitim amaçlarını destekleyici nitelikte genel eğitim derslerini de içerecek şekilde düzenlenmiştir.

5.7.Öğrenciler, önceki derslerde edindikleri bilgi ve becerileri kullanacakları, ilgili standartları ve gerçekçi kısıtları ve koşulları içerecek bir ana uygulama/tasarım deneyimiyle, hazır hale getirilmelidir.

Program kapsamında, öğrencilerin daha önce edindikleri bilgi ve becerileri kullanabilecekleri, gerçekçi kısıtlar ve mesleki standartlar içeren uygulama ve tasarım dersleri sunulmakta; bu sayede öğrenciler mezuniyet öncesinde kapsamlı bir mesleki yeterliliğe ulaşmaktadır.

6. ÖĞRETİM KADROSU

6.1.Öğretim kadrosu, her biri yeterli düzeyde olmak üzere, öğretim üyesi-öğrenci ilişkisini, öğrenci danışmanlığını, üniversiteye hizmeti, mesleki gelişimi, sanayi, mesleki kuruluşlar ve işverenlerle ilişkiyi sürdürebilmeyi sağlayacak ve programın tüm alanlarını kapsayacak biçimde sayıca yeterli olmalıdır.

Gıda Mühendisliği Bölümü öğretim kadrosu, farklı uzmanlık alanlarına sahip, donanımlı ve yetkin akademisyenlerden oluşmaktadır. Bu sayede programın tüm alt alanlarında ders verilebilmekte, bölgesel gıda sanayisi ile iş birliği içerisinde araştırma-geliştirme faaliyetleri yürütülmekte ve öğrencilere mesleki gelişim açısından önemli fırsatlar sunulmaktadır.

6.2.Öğretim kadrosu yeterli niteliklere sahip olmalı ve programın etkin bir şekilde sürdürülmesini, değerlendirilmesini ve geliştirilmesini sağlamalıdır.

Akademik kadronun niteliği; başarıyla tamamlanmış çok sayıda proje ve yayımlanmış yüksek etkili bilimsel çalışmalarla ortaya konmuştur. Ulusal ve kurumsal desteklerle yürütülen projeler, hem nitelikli öğrencilerin yetişmesine hem de yenilikçi fikirlerin gelişmesine katkı sağlayan verimli bir akademik ortam oluşturmaktadır.

6.3.Öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri yukarıda sıralananları sağlamaya ve geliştirmeye yönelik olarak belirlenmiş ve uygulanıyor olmalıdır.

Gıda Mühendisliği Bölümü'nde öğretim üyesi atama ve yükseltme kriterleri, üniversitenin ilgili yönergeleri doğrultusunda açık ve net bir şekilde tanımlanmış olup etkin bir şekilde uygulanmaktadır.

7. ALTYAPI

7.1.Sınıflar, laboratuvarlar ve diğer teçhizat, eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli ve öğrenmeye yönelik bir atmosfer hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Sınıf ve laboratuvarlar, öğrenci sayısına uygun kapasitede olup, eğitim amaçlarını destekleyecek gerekli donanım ve materyallerle yeterli düzeydedir. Bu altyapı, öğrenmeye elverişli bir ortam sağlamaktadır.

7.2.Öğrencilerin ders dışı etkinlikler yapmalarına olanak veren, sosyal ve kültürel gereksinimlerini karşılayan, mesleki faaliyetlere ortam yaratarak, mesleki gelişimlerini destekleyen ve öğrenci-öğretim üyesi ilişkilerini canlandıran uygun altyapı mevcut olmalıdır.

Öğretim elemanları, öğrencilere sosyal, kültürel ve mesleki etkinliklerle destek sağlamakta; kampüs dışı geziler ve etkinlikler aracılığıyla öğrencilerin gelişimine katkıda bulunmaktadır. Bu çabalar öğrenci-öğretim elemanı etkileşimini güçlendirmektedir.

7.3.Programlar öğrencilerine modern mühendislik araçlarını kullanmayı öğrenebilecekleri olanakları sağlamalıdır. Bilgisayar ve enformatik altyapıları, programın eğitim amaçlarını destekleyecek doğrultuda, öğrenci ve öğretim üyelerinin bilimsel ve eğitsel çalışmaları için yeterli düzeyde olmalıdır.

Öğrenciler, fakülte bünyesindeki bilgisayar laboratuvarı ile merkez kütüphane olanaklarından yararlanmakta; internet ve çevrimiçi veri tabanlarına erişim imkânı sayesinde bilimsel ve eğitsel çalışmalarını sürdürebilmektedirler.

7.4.Öğrencilere sunulan kütüphane olanakları eğitim amaçlarına ve program çıktılarına ulaşmak için yeterli düzeyde olmalıdır.

Kütüphane, hem basılı hem de dijital kaynaklar açısından zengin bir envantere sahiptir. Öğrenciler bu kaynaklara kampüs içinden ve dışından erişebilmekte, modern binasında bireysel ve grup çalışmalarını rahatlıkla gerçekleştirebilmektedir.

7.5.Öğretim ortamında ve öğrenci laboratuvarlarında gerekli güvenlik önlemleri alınmış olmalıdır. Engelliler için altyapı düzenlemesi yapılmış olmalıdır.

Laboratuvarlarda iş sağlığı ve güvenliği koşulları düzenli olarak denetlenmekte olup, gerekli güvenlik önlemleri alınmıştır. Ayrıca, engelli öğrenciler için erişilebilirlik sağlanmış; asansör ve rampa gibi fiziksel düzenlemeler yapılmıştır.

8. KURUM DESTEĞİ VE PARASAL KAYNAKLAR

8.1.Üniversitenin idari desteği, yapıcı liderliği, parasal kaynaklar ve dağıtımında izlenen strateji, programın kalitesini ve bunun sürdürülebilmesini sağlayacak düzeyde olmalıdır.

Üniversite yönetimi, eğitim birimlerinin ihtiyaç duyduğu kaynakları sağlamak amacıyla olanakları dahilinde gerekli desteği sunmaktadır.

8.2.Kaynaklar, nitelikli bir öğretim kadrosunu çekecek, tutacak ve mesleki gelişimini sürdürmesini sağlayacak yeterlilikte olmalıdır.

Gıda Mühendisliği Bölümü, akademik kadronun çabaları ve üniversite yönetiminin desteğiyle güçlü bir altyapıya sahiptir. Mevcut projelere ek olarak sağlanacak yeni destekler ve sanayi iş birlikleri, bölümün gelişimini daha ileri bir düzeye taşıyacaktır.

8.3.Program için gereken altyapıyı temin etmeye, bakımını yapmaya ve işletmeye yetecek parasal kaynak sağlanmalıdır.

Üniversite bütçesi ve çeşitli proje desteklerinden sağlanan mali kaynaklar, programın altyapı, bakım ve işletim ihtiyaçlarını karşılayacak düzeydedir.

8.4. Program gereksinimlerini karşılayacak destek personeli ve kurumsal hizmetler sağlanmalıdır. Teknik ve idari kadrolar, program çıktılarını sağlamaya destek verecek sayı ve nitelikte olmalıdır.

Programın ihtiyaçlarını karşılayabilecek yeterlilikte teknik ve idari personel ile kurumsal destek hizmetleri sağlanmaktadır.

9. ORGANİZASYON VE KARAR ALMA SÜREÇLERİ

9.1. Yükseköğretim kurumunun organizasyonu ile rektörlük, fakülte, bölüm ve varsa diğer alt birimlerin kendi içlerindeki ve aralarındaki tüm karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesini ve eğitim amaçlarına ulaşılmasını destekleyecek şekilde düzenlenmelidir.

Rektörlük, fakülte, bölüm ve alt birimler arasındaki organizasyonel yapı ve karar alma süreçleri, program çıktılarının gerçekleştirilmesine ve eğitim amaçlarına ulaşılmasına destek olacak şekilde düzenlenmiş olup, bu süreçlerde aksaklığa dair bir durum gözlenmemiştir.

10. PROGRAMA ÖZGÜ ÖLÇÜTLER

10.1. Programa Özgü Ölçütler sağlanmalıdır.

Bu başlık altında değerlendirmeye esas somut bir gözlem veya bulguya rastlanmamıştır.

SONUÇ

Genel olarak mühendislik programlarına olan öğrenci talebindeki azalma, Gıda Mühendisliği Bölümü'nü de etkilemiştir. Ancak, azalan öğrenci sayısı ile birlikte iş yükünün düşmesi, öğretim üyeleri tarafından bir fırsata çevrilmiş; araştırma ve proje çalışmalarına ağırlık verilmiştir. Bu durum hem bilimsel çıktıların artmasına hem de öğrencilerin uygulamalı çalışmalara daha fazla katılım sağlamasına olanak tanımıştır. Gelişen dijital teknolojilerin bölümle ilgili uygulamalarda daha etkin kullanılmasına yönelik adımlar atılmalı ve öğrencilerin mezuniyet öncesinde gerçek sektör deneyimi kazanabilmeleri amacıyla sanayi iş birlikleri artırılmalıdır.